

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Fakulta veterinárního lékařství
Ústav parazitologie
Palackého 1/3, 612 42 Brno
telefon: 541 562 263, fax: 541 562 266

Prof. RNDr. Jaroslav Kulda, CSc.
předseda oborové rady Parazitologie
PřF UK
Viničná 7
128 44 Praha

Věc: Oponentský posudek na disertační práci Mgr. Miroslava Hyliše „Molekulární fylogeneze, biologie a klasifikace mikrosporidií podle modelových skupin parazitujících u Trichopter a Lepidopter“

Předložená disertační práce je sepsána ve formě monotematicky zaměřeného souboru 6 vědeckých publikací a 2 abstraktů, opatřených společným úvodem, částí s formulovanými cíly práce, shrnutím výsledků a kapitolou nazvanou Závěr-diskuse. Vlastní text disertace je psán v češtině a zahrnuje celkem 31 stran textu a seznam 156 citací na 8 stranách.

Posudek oponenta má obsahovat rozbor předností i nedostatků disertační práce a nemá se v něm opakovat obsah disertační práce. V případě disertační práce Mgr. Miroslava Hyliše je role oponenta usnadněna, neboť 5 vědeckých publikací, které jsou součástí disertační práce, prošlo náročným recenzním řízením. Proto se ve svém posudku soustředím zejména zvolené téma, použité metody zpracování, dosažené výsledky a přínos disertace z hlediska nových poznatků a naplnění formulovaných cílů.

Mikrosporidie u Lepidopter byly již tématem diplomové práce Mgr. Miroslava Hyliše a rozšíření o mikrosporidie u Trichopter je tedy logickým rozšířením a pokračováním v rámci doktorského studia. Úvodní kapitola nazvaná Mikrosporidie-literární resumé zahrnuje jednak charakteristiku a postavení mikrosporidií v rámci eukaryotních organismů a dále pak popis mikrosporidií u Trichopter (uvedeno jako Mikrosporidie Trichopter) a dále u Lepidopter (uvedeno jako Mikrosporidie Lepidopter). V této části úvodní kapitoly jsou nevhodně uvedeny poznatky z vlastního sledování včetně doposud nepublikovaného popisu typového druhu nově navrženého druhu *Zelenkaia trichopterae* gen. et sp. nov. Podobně v další části úvodní kapitoly věnované současnému pojetí fylogeneze a

taxonomie/klasifikace jsou formulace, které vyjadřují názor autora disertační práce a patří tedy spíše do diskuse. Úctyhodný počet použitých metodických postupů a počty sledovaných mikrosporidií (24) dokazují nejenom pracovitost a odbornou erudici předkladatele disertační práce, ale dosvědčují kvalitní vedení oběma školiteli. Zvolené metodické postupy zahrnují v podstatě celé spektrum metod použitelných v současnosti při studiu mikrosporidií. V kapitole Cíle práce jsou po úvodním vysvětlujícím odstavci formulovány čtyři konkrétní cíle. V kapitole Shrnutí výsledků jsou získané poznatky sepsány také do čtyř bodů, které prokazují splnění vytyčených cílů. V následující kapitole, která je nezvykle nazvána Závěr-diskuse, autor disertační práce porovnává získané výsledky s poznatky jiných autorů a na závěr formuluje v pěti bodech modelovou hypotézu. Tato hypotéza vychází ze získaných poznatků autora disertační práce a staví především na výsledcích molekulárně-genetických studií. Domnívám se však, poslední bod je spíše východiskem pro další studium mikrosporidií a nepatří do modelové hypotézy.

Úvodní motto Josefa Velenovského navozuje představu, že disertační práce bude psána s citem pro jazyk mateřský. Mám však dojem, že opak je pravdou, neboť některá vyjádření jsou slovy autora „obtížnějšími formulacemi ne zcela jednoduchých souvislostí tématu“ (viz Poděkování). Český text obsahuje jednak zajímavé české formulace (např. „Těžiště druhů je ve členovcích...“ nebo „Milníkem ve studiu mikrosporidií...“), ale také řadu vět, které s pravidly jazyka českého mají málo společného (např. „Jejich vysvětlování přes laterální transfery není jednoduché a parsimonní a nebylo věrohodně interpretováno doposud.“ nebo „Původně savčí *Encephalitozoon* je recentně reportován ze sarančí/kobylek.“). Po přečtení celého textu jsem nabyl dojmu, že prohřešky proti pravidlům jazyka českého nemají pouze charakter „minuciézních znaků“ a přivedly mne tak k úvaze, zda nebylo lepší předložit disertační práci v angličtině. Drobnou poznámku si neodpustím k formální úpravě textu předložené práce. Zvolené řádkování sice šetří papír, ale nešetří zrak oponentů a dalších potenciálních čtenářů.

Dotazy:

- v jakém rozsahu byly v disertaci využity výsledky diplomové práce
- prosím o vysvětlení rozdílů mezi taxonomií a klasifikací

- prosím o vysvětlení termínů „tkáňová afinita“ a „tkáňová specifita“
- pro jaký časopis je připraven popis typového druhu nově navrženého rodu *Zelenkaia trichopterae* gen. et sp. nov.
- kdo byl hlavním řešitelem uvedených grantů

Po pečlivém prostudování považuji předloženou disertační práci za „doklad schopnosti studenta doktorského studijního programu samostatně vědecky pracovat a publikovat výsledky svojí vědecké práce“ (§ 16 Organizační řád doktorského studia biomedicíny) a doporučuji proto disertační práci Mgr. Miroslava Hyliše k obhajobě.

V Brně dne 16. září 2007

Prof. MVDr. Břetislav Koudela, CSc.
Ústav parazitologie
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Palackého 1-3
612 42 Brno
e-mail: koudelab@vfu.cz
telefon: 541 562 262
fax: 541 562 266
mobil: 724 272 922